

Nieuwsbrief

Stichting Taalverdediging

Voor herstel en behoud van het Nederlands - 2011 Nummer 4

Zorgen om het Nederlands? Los het op met Engels

Dat, geachte lezer, is de moraal van het rapport "Weloverwogen gebruik van het Engels in het hoger onderwijs" van de Onderwijsraad dat in oktober uitkwam. Aanleiding voor het onderzoek waren zorgen die bij de Tweede Kamer leven over de snelle opmars van het Engels in de Nederlandse universitaire wereld. Nu moet u niet direct denken dat de Tweede Kamer opeens het licht gezien heeft, maar er is inderdaad bij een aantal Kamerleden een klein rood lampje gaan branden, een teken dat Engelstalige universiteiten toch de nodige nadelige gevolgen hebben. Aan de hand daarvan werd de Onderwijsraad gevraagd de mogelijkheden voor een evenwichtig taalbeleid te onderzoeken, opdat de positie van het Nederlands als wetenschaps- en cultuurtaal gewaarborgd kan worden.

Dat waarborgen van het Nederlands klinkt heel ambitieus. De Onderwijsraad heeft hierover een advies opgesteld, dat de politiek in beleid mag omzetten. Het volgende wordt voorgesteld:

Onderwijsinstellingen moeten een gemotiveerde visie op taalbeleid vormen.

De kwaliteit van het Engelstalige onderwijs moet gehandhaafd, bevorderd en bewaakt worden.

Het Engels van studenten moet verbeterd worden en wel door middel van het verengelsen van het voortgezet én basisonderwijs.

Buitenlandse studenten moeten kennis maken met de Nederlandse taal en cultuur.

Dat klinkt al heel anders dan de positie van het Nederlands als wetenschaps- en cultuurtaal waarborgen. De universiteiten voeren gewoon een taalbeleid, waarbij Engels de universele taal van de universiteit is. Ze moeten de kwaliteit van hun Engelstalige opleidingen verbeteren, en om ervoor te zorgen dat de studenten het ook nog kunnen volgen, moet ook het voortgezet onderwijs verengeld worden. Hoewel het helaas al zo is dat veel middelbare scholen Engelstalige opleidingen geven, zou implementatie van dit advies betekenen dat het Engels op alle middelbare scholen als voertaal ingevoerd zou moeten worden, waarbij de keus voor de leerling geheel verdwijnt en het hek tegen de verengelsing van het Nederlands helemaal van de dam is. Blijft over: het vierde puntje. Daar komen we zo dadelijk op terug.

Hoe komt de Onderwijsraad tot deze vergaande conclusies? Op zich begint de Onderwijsraad zijn rapport heel redelijk. Men inventariseert de situatie in onze buurlanden en somt de voors en tegens op. Men maakt hierbij twee grote fouten:

De raad ziet belangrijke maatschappelijke nadelen over het hoofd en neemt deze vervolgens niet mee in de overweging welke maatregelen dienen te worden genomen.

In plaats van te bekijken hoe het Nederlands kan worden beschermd, kiest de Onderwijsraad voor een geheel andere insteek, overigens in strijd met de opdracht, en onderzoekt hoe de maatschappelijke nadelen van het Engelstalig onderwijs weggenomen kunnen worden, zodat in het ideaalbeeld van de raad alleen de voordelen zouden overblijven.

Zo is het eerste advies gebaseerd op de constatering dat universiteiten hun keuze voor Engels vaak weinig motiveren. De raad denkt dat als de universiteiten hier beter over zouden nadenken, zij betere beslissingen en maatregelen zullen nemen om de kwaliteit te waarborgen.

Het tweede advies is gebaseerd op de constatering dat de kwaliteit van Engelstalige opleidingen vaak minder is dan van Nederlandstalige. Door de beperkte beheersing van het Engels door de docenten kan bij het gebruik van deze taal als instructietaal de kennisoverdracht worden beperkt. De universiteiten moeten dus maatregelen nemen om betere Engelstalige opleidingen aan te bieden. Je zou verwachten dat de raad de wenselijkheid van En-

gelstelijke opleidingen zou beargumenteren alvorens te adviseren deze Engelstalige opleidingen te handhaven, maar dat doet de raad niet.

Evenzo is het derde advies gebaseerd op het idee dat ook het niveau van het Engels van de studenten nadelig kan zijn voor de kennisoverdracht. Het is daarom nodig dat studenten nog beter Engels kennen, en dat moet bereikt worden door het voortgezet onderwijs én het basisonderwijs te verengelsen. Daarmee komt het spookbeeld dat onze kinderen straks alleen nog tijdens de Nederlandse taalles Nederlands mogen spreken, angstvallig dichtbij.

Dan komen we aan bij het vierde advies. De Onderwijsraad heeft gezien dat buitenlandse studenten vaak niet goed terecht kunnen in het Nederlandse bedrijfsleven. De studenten verlaten ons land daarom vaak weer na

afronding van hun studie en daarmee is de investering die Nederland in deze buitenlandse studenten heeft gedaan, verloren. Om die reden, en dus niet omdat de raad het Nederlands als wetenschaps- en cultuurtaal wil waarborgen, acht de Onderwijsraad het wenselijk dat buitenlandse studenten en docenten ook Nederlands leren.

Hoewel het op zich een buitengewoon zinnige maatregel is buitenlandse studenten Nederlands te leren, leidt dit wel tot de eindconclusie dat de Onderwijsraad op geen enkele manier bezig is met het verbeteren van de positie van het Nederlands als wetenschaps- en cultuurtaal in het hoger onderwijs. Integendeel, het rapport is een aanmoediging om door te gaan met het buitenbezemen van onze taal uit de universiteiten.

Waarom het hoger onderwijs Nederlandstalig moet zijn

Taalverdediging legt het nog eens uit

Vaak wordt gezegd dat het hoger onderwijs de hoeder van het Nederlands als cultuur- en wetenschapstaal moet zijn. Dat klinkt nogal idealistisch en wordt door de voorstanders van Engelstalig onderwijs daarom makkelijk terzijde gelegd met de “o zo praktische” argumenten voor verengelsing.

Daarom zetten wij voor u in tien punten op een rijtje waarom het hoger onderwijs Nederlandstalig dient te zijn.

1. Nederlandse kennis gaat verloren

De Nederlandse wetenschap heeft in de loop der jaren een grote hoeveelheid literatuur geproduceerd, in artikelen, studieboeken en collegedictaten, die dienden om kennis over te dragen. Men moet niet denken dat dit materiaal allemaal netjes vertaald is. Het grootste deel hiervan ligt te verstoffen (of te verrotten), omdat het niet meer gebruikt wordt in de collegezalen.

Men moet ook niet denken dat er in Nederland nieuw Engelstalig materiaal geschreven wordt. Een Amerikaanse uitgever geeft immers vooral boeken van Amerikaanse auteurs uit. Dat een boek van Nederlandse oorsprong uitgegeven zou worden is in theorie mogelijk, doch gebeurt amper.

Wat doceren de universiteiten dan? Ze zijn massaal op studiemateriaal uit Angelsaksische landen overgeschakeld. Daarmee doceren ze Angelsaksische kennis. Zodoende krijgt de toekomstige generatie van hoog opgeleide Nederlanders geen Nederlandse wetenschappelijke kennis meer doorgespeeld.

2. Taalontwikkeling

De wetenschap is een belangrijke taalproducent. Veel

wetenschappelijke en niet-wetenschappelijke stukken worden door mensen met een wetenschappelijke achtergrond geschreven. De wetenschap heeft een belangrijke functie in het benoemen van nieuwe begrippen. Een op het Engelse taalgebied geschoeide wetenschap heeft als gevolg dat deze taalproductie verdwijnt en het Nederlands in kwaliteit achteruit gaat.

3. Afname van de markt voor technische literatuur

De wetenschap is een belangrijke afnemer van technische literatuur, maar zeker niet de enige. Zo zal een boek waarin een bepaalde programmeertaal wordt uitgelegd, zowel in wetenschappelijke als praktische situaties gebruikt worden. De markt voor Nederlandstalige (wetenschappelijke) literatuur is door het verengelsen van de wetenschap aanzienlijk geslonken, zodanig dat het vaak niet meer loont om zulke werken te publiceren.

4. Olievlekwerking

Aanvankelijk begon men bij de “master”opleidingen met het geven van Engelse colleges. Toen ging men ook in de “bachelor”fase ermee van start om studenten voor te bereiden. Nu zijn we zo ver dat het voortgezet onderwijs en zelfs het basisonderwijs verengelst moet worden, om leerlingen voor te bereiden op het Engelstalige vervolgonderwijs. Daarmee is onze taal in het gehele onderwijs bedreigd.

Ook nadat men zijn opleiding heeft voltooid, houdt het niet op. Als men geleerd heeft in een bepaal-

De wereldberoemde Nederlandse informaticus Edsger Wiebe Dijkstra produceerde meer dan 1300 artikelen. Hij introduceerde belangrijke concepten op het gebied van multiprogrammering en was de grondlegger van gestructureerd programmeren. Zijn artikelen zijn beroemd en staan in de informatica bekend als EWD's. Ze zijn deels in het Nederlands, deels in het Engels geschreven. Het werk van Dijkstra was decennialang interessant leesvoer voor iedereen die informatica studeerde. Vandaag de dag weten onze informatici niet meer van het bestaan van de EWD's af en leren de concepten uit een Engelstalig boek waar in het beste geval nog in een klein zinnetje bij staat dat Edsger Dijkstra de bedenker was.

de situatie Engels te gebruiken, blijft men dat doen. Dit is een belangrijke motor van verengelsing van de rest van de maatschappij. Het Engels duikt op in ziekenhuizen en studies van nationale instellingen. En in het bedrijfsleven, waar het Engels het sowieso al goed deed, wemelt het er nu van en verwordt het Nederlands tot een taal die werknemers enkel nog bij de koffieautomaat spreken.

5. Hoger onderwijs verzorgen voor andere landen

Hoewel studenten collegegeld betalen, kosten de universiteiten de Nederlandse samenleving veel geld. Door een opleiding in een vreemde taal aan te bieden die velen kennen, zet men de deur open voor de komst van "economische studievluchtelingen": studenten die hun opleiding in het buitenland gaan volgen omdat die in eigen land te duur is. Deze studenten hebben geen enkele behoefte iets bij te dragen aan de Nederlandse kennismaatschappij, maar komen hier enkel om een opleiding te volgen en vertrekken daarna weer.

Op de Universiteit Maastricht bestaat inmiddels 43% van de studenten uit niet-Nederlanders. Per student ontvangt de universiteit 1700 euro aan collegegeld en 6000 euro aan overheidsgeld. Rekenend met de aanwezigheid van 15000 studenten, betekent dit dat de Nederlandse overheid alleen al op deze universiteit 38,7 miljoen euro per jaar steekt in het opleiden van burgers van andere landen. Voor de Universiteit Maastricht is dit een leuk extra zakcentje. Zonder de buitenlandse studenten zou deze universiteit veel minder geld van de Nederlandse overheid krijgen. De bijdrage die de universiteiten per student krijgen daalt overigens ieder jaar. Dit tot grote onvrede in de academische wereld.

Op veel opleidingen lopen de aantallen buitenlandse studenten reeds in de tientallen procenten, hetgeen betekent dat er grote sommen geld uitgegeven worden aan het opleiden van burgers uit andere landen. Dit verschijnsel neemt nog altijd toe. Waar het in het verleden vooral Chinezen waren die op de Nederlandse studiefaciliteiten af kwamen, is tegenwoordig de instroom van Britse studenten fors aan het stijgen. Dit komt voornamelijk door de recente verhoging van de collegegelden in het Verenigd Koninkrijk tot 9000 pond.

6. Negeren van wetenschappelijke kennis in andere talen

Een bekend verschijnsel bij het introduceren van het Engels is dat de aandacht voor andere talen verslapt. Bekend is dat in bijvoorbeeld de elektrotechniek veel belangrijke werken in het Duits geschreven zijn. Deze kennis wordt niet meer opgepikt door Nederlandse wetenschappers en studenten.

7. Sociale ongewenste situatie

Het niet machtig zijn van de Nederlandse taal door buitenlandse studenten veroorzaakt enerzijds integratieproblemen. Studenten die geen Nederlands kennen komen minder makkelijk tot sociale contacten; de toegang tot maatschappelijke voorzieningen is moeilijk en er ontstaat gevaar voor het niet begrijpen van al dan niet officiële communicatie. Anderzijds verengelsen deze studenten hun hele omgeving: Ze verwachten dat iedereen Engels met ze spreekt, en hen alles in het Engels wil aanbieden. Als het ze toch lukt in Nederland aan werk te komen, zijn het vaak hun Nederlandstalige collega's die zich moeten aanpassen in plaats van andersom.

Dit heeft tot gevolg dat óf de buitenlandse (ex-)student weer wegtrekt omdat de sociale situatie hem niet bevalt, waardoor de investering in hem verloren gaat, óf dat deze zijn Nederlandse medeburger dwingt te verengelsen, met alle gevolgen van dien.

8. Onderwijs uitsluitend voor talenwonders

Dit is de oude "alfa versus beta"-discussie. De een is goed in talen, de ander in techniek. Hoewel niemand zal ontkennen dat talenkennis nuttig is voor beta's om vreemdtalige literatuur in een bepaald vakgebied te kunnen lezen, wordt de lat door Engelstalig onderwijs wel heel hoog gelegd. Slecht zijn in Engels betekent dan dat het hoger onderwijs onbereikbaar wordt voor iemand die op zichzelf de opleiding prima aan zou kunnen.

9. Maatschappelijke kloof

Engelstalige wetenschappelijke of niet-wetenschappelijke werken geproduceerd door hoger opgeleiden, zijn niet toegankelijk voor de rest van de maatschappij. Je kunt hier denken aan lager opgeleiden, aan mensen die slecht vreemde talen leren en aan leerlingen die op een leeftijd zijn dat zij een bepaald werk wel inhoudelijk kunnen begrijpen maar gehinderd worden door hun nog beperkte Engelse taalvaardigheid. Dit is ook strijdig met het idee van een kenniseconomie, waarin de kennis geproduceerd door het hoger opgeleid deel van de bevolking, voor de rest van de maatschappij ook toegankelijk dient te zijn.

10. Absurde situaties

Het gebruik van de Engelstalige wetenschap in de Nederlandstalige maatschappij leidt tot absurde situaties. Je kunt hier denken aan Neerlandici die in het Engels over de Nederlandse taal moeten publiceren. Of onderzoekers die een praktijksituatie onderzoeken (bijvoorbeeld statistische onderzoeken in de gezondheidszorg), die gedwongen zijn hun resultaten in het Engels te publiceren terwijl hun publiek Nederlandstalig is. We kennen verder de ronduit vernederende diploma-uitreikingen, waarbij studenten in het bijzijn van hun Nederlandstalige familie de uitreiking moeten volgen in een taal die de familie niet begrijpt.

Is het mogelijk verbeteringen aan te brengen, zodat deze nadelen niet meer gelden, zoals de onderwijsraad adviseert Nee, dat is niet mogelijk. Daarom:

**Hoger onderwijs in een vreemde taal,
Taalverdediging is tegen!**

Tot onze spijt moeten wij u mededelen dat de uitspraak in het proces tegen het onwettige tweetalige basisonderwijs in Rotterdam wederom is uitgesteld wegens onderbezetting van de rechtbank.

De verwachte uitspraakdatum wordt 15-2-2012.

Protest tegen verengelsing U.v.Stellenbosch

Ook in andere delen van ons taalgebied wordt het hoger onderwijs verengelsd. De Zuid-Afrikaanse krant Rapport berichtte dat oud-studenten een motie van wantrouwen hebben ingediend tegen het universiteitsbestuur. De oud-studenten nemen het niet langer dat steeds meer colleges in het Engels worden gegeven en berekenen dat de Universiteit van Stellenbosch in het huidige tempo binnen enkele jaren geen Afrikaanstalige colleges meer zal kennen.

Zuid-Afrika kent nog twee Afrikaanstalige universiteiten: de Universiteit van Stellenbosch en de Noordwest-Universiteit. Daarnaast heeft de Universiteit van Pretoria nog een Afrikaanstalige afdeling. Deze universiteiten staan onder druk studenten op te leiden die het Afrikaans niet machtig zijn, en bijgevolg ontstaat er druk om het onderwijs in het Engels te geven, zodat ook deze studenten het onderwijs kunnen volgen.

Hoewel zowel Nederland als Zuid-Afrika last hebben van anglificering van hun universiteiten, zijn er belangrijke verschillen tussen de Nederlandse en de Zuid-Afrikaanse universitaire taalsituatie. Die houden verband met het feit dat op Nederlandstalige universiteiten Nederlandstalige professoren werken, Nederlandstalige studenten studeren en de maatschappij Nederlandstalig is. Dat betekent dat zelfs op de meest verengelsde opleidingen in Nederland nog een bepaalde mate van Nederlands gehanteerd wordt. U kunt bijvoorbeeld denken aan communicatie met de samenleving buiten de universiteit, de werving van studenten en dergelijke.

De situatie in Zuid-Afrika is dat het Engels in de gehele maatschappij een belangrijke rol speelt en dat een Engelstalige universiteit daarom in beginsel nimmer een woord Afrikaans zal gebruiken. Die functie vervullen de Afrikaanstalige universiteiten immers. En dan is twee en een halve Afrikaanstalige universiteit wel erg weinig, zeker als je het aantal Afrikaanstalige en Engelstalige

Zuid-Afrikanen met elkaar vergelijkt.

Door colleges in verschillende talen aan te bieden en het gebruik maken van vertolking vanuit het Afrikaans, werd in Stellenbosch gestreefd Afrikaans als instructietaal te handhaven, maar de laatste jaren gaat het gebruik van het Afrikaans in Stellenbosch zienderogen achteruit. Dit leidt tot wrevel bij jonge Afrikaanstaligen die erop staan onderwijs in hun moedertaal te ontvangen.

De oud-studenten houden het universiteitsbestuur hier verantwoordelijk voor en beschuldigen dit ervan te weinig oog te hebben voor deze kwestie. Zij hekelen tevens de geslotenheid van het bestuur. Negen maatschappelijke organisaties hebben inmiddels hun steun voor de motie uitgesproken.

Taalverdediging hoopt dat de Universiteit van Stellenbosch spoedig een bestuur krijgt dat zich wel met hart en ziel inzet voor het Afrikaans.

Kaaps-Hollandse woning in Stellenbosch

Geen “Indian summer”, maar “oudewijvenzomer”

Het begrip Oudewijvenzomer is niet politiek correct? Het zou een belediging zijn voor vrouwen, onzin; de Oudewijvenzomer wordt verklaard vanuit de Noordse mythologie. Het klinkt ook niet mooi genoeg, omdat het niet Brits of Amerikaans, maar Nederlands is. Daarom hebben de media het begrip “Indian Summer” geïmporteerd uit Amerika, het land van de onbegrensde mogelijkheden (positief en negatief) en het land waarvan veel Nederlanders zodanig zwijmelen, dat ze hun eigen taal op de schroothoop willen gooien. Weerman Jan Visser verdedigde in zijn weerpraatje van zondag 25 september 2011 de traditionele Nederlandse term en heeft daarmee blijk gegeven voor onze taal op te komen als dat nodig is. Voor nazomerse fases in september en oktober bestaan in Europa verschillende benamingen.

Zo wordt het nazomerweer tussen ongeveer 17 en 25 september in het Duitse taalgebied aangeduid als Altweibersommer in het Nederlands Oudewijvenzomer. Kennelijk omdat het denigrerend klinkt en dus minder goed bekt, is (zoals gebruikelijk!) weer eens een term uit de Verenigde Staten komen overwaaien: “Indian summer”. Aan de Nederlandse weermannen en -vrouwen de schier onmogelijke taak (zeldzaam oppervlakkige media) om dat recht te zetten. Dit begrip komt van origine uit de Noordse mythologie, waarin “noodlotsgodinnen” wevend of spinnend werden afgebeeld. Ze beeldden daarmee de menselijke levensdraden uit. Later werd het fenomeen toegeschreven aan oudere breiende vrouwen en aan veldspinnen die bij rustig nazomerweer lange draden spinnen.

Politieke steun voor de Afrikaanse taal

Martin Bosma

De laatste twee jaar is de Nederlandse belangstelling voor het Afrikaans en haar nóg verder verslechterende positie niet meer enkel een kwestie van individuen, maar ook van grotere verbanden. In november en december ging deze ontwikkeling een nieuw stadium in: actie vanuit het Nederlandse parlement viel Die Taal, zoals het Afrikaans ook wel genoemd wordt, ten deel. Een politieke partij

als de PVV trekt zich nu het lot aan van de Afrikaanse taal en haar sprekers, en de Nederlandse Taalunie probeert het Afrikaans bij monde van Martin Bosma te ondersteunen en zelfs de minister van Buitenlandse Zaken, Uri Rosenthal (VVD), zei parlementaire uiting van zorg t.a.v. de toestand waarin de Afrikaners zich bevinden, te "omhelzen".

Het begon op 5 november 2011, toen de Afrikaanstalige zondagskrant *Rapport* een artikel publiceerde over de complete verengelsing van de ooit zo trots Afrikaanstalige Universiteit van Stellenbosch: <http://www.rapport.co.za/Suid-Afrika/Nuus/Gee-terug-ons-taal-20111105>

"Gee ons terug ons taal", zo klonk de daar gepubliceerde noodkreet, afkomstig van een jonger geslacht van studenten en van docenten aan de Universiteit van Stellenbosch. De afgelopen jaren is het Afrikaanstalige onderwijsaanbod in deze ooit exclusief Afrikaanstalige universiteit gezakt naar 38%, met een snelheid van ongeveer 6% tot 10% per jaar minder cursussen in deze taal. Men spreekt van een implosie van het Afrikaans. Als deze trend zich voortzet, zal er in de toekomst geen hoger onderwijs in het Afrikaans meer zijn.

Tegenwoordig bezigt men *in academia* de term HAU - Histories Afrikaanse Universiteit. Dit zijn de ooit Afrikaanstalige universiteiten. Er zijn er vijf van, nu zijn er nog maar twee HAU's over, die enigermate in het Afrikaans doceren. De Universiteit van Stellenbosch is de ene, de Afrikaanstalige Potchefstroomse campus van de NoordWes-Universiteit is de andere. Beide universiteiten zijn in een jarenlange, bittere strijd verwickeld tegen het niet mogen naleven van de pro-taaldiverse Grondwet en tegen politieke spelletjes die, onder het mom van *onverskilligheid, transformasie en democratisering verengelsing* van deze universiteiten tot gevolg hebben. Er is linguïstische gaande in Zuid-Afrika, zoals de taalsocioloog Joshua Fishman zou zeggen.

Tegen deze ontwikkeling hebben

Harm Beertema

wij jarenlang bezwaar gemaakt, terwijl de Nederlandse politiek doof - of bang - leek voor deze geluiden. Totdat de PVV-fractie in de Nederlandse Taalunie, bij monde van de heren Bosma en Beertema, op 7 november 2011 bij de Vlaamse minister Pascal Smet en de Nederlandse staatssecretaris Halbe Zijlstra aandrang op het zich sterk maken voor het Afrikaans op deze universiteiten. Martin Bosma is onlangs benoemd tot voorzitter van de Interparlementaire Commissie van de Taalunie.

Lucas Hartong

Bosma: "Zuid-Afrika is sinds vorig jaar lid van de Taalunie. De positie van het Afrikaans blijft echter achteruithollen. Het aantal Afrikaanstalige scholen is in vijftien jaar gedaald van 2000 naar 300. Ook op de universiteiten zit de taal in de verdrukking. Het zou goed zijn als Smet en Zijlstra hun Zuid-Afrikaanse collega in het kader van de Taalunie hierop krachtig aanspreken. De studenten aan Stellenbosch verdienen de enthousiaste steun van de Taalunie als zij opkomen voor de taal."

Een van de vragen aan Zijlstra en Smet luidt: "Bent u bereid onze verdragspartner Zuid-Afrika te wijzen op de uitkomsten van de commissie-Gerwel, die in 2001 uitsprak dat er in ieder geval twee volledig Afrikaanstalige universiteiten dienen te zijn, maar dat met dit advies de hand wordt gelicht?" De commissie-Gerwel, geleid door de niet-blanke Afrikaanssprekende Jakes Gerwel, is ooit in navolging van de Grondwet opgericht en zou taalrechten moeten bewaken. Die worden echter met voeten getreden. Niet alleen het Afrikaans, maar ook andere inheemse talen worden door de massificatie overrompeld door het Engels. Mensen die - tegen de toelatingsregels, zoals vervat in het Jaarboek van de universiteit, in - geen Afrikaans beheersen, moeten toch worden toegelaten, waardoor het Engels zich als vereiste en wettelijk afgedwongen voertaal opdringt.

En dan: op 15 november nam PVV-europarlementariër Lucas Hartong het op voor het Afrikaans en haar sprekers. In een debat in het Europees Parlement in Straatsburg, over de in Durban te houden klimaatconferentie, sprak hij de hoop uit dat er nu eindelijk een verbetering zou optreden in het politieke en maatschappelijke klimaat in Zuid-Afrika. Verbeteringen zouden zijn: het opsporen en berechten van "zwarte radicalen die de Boeren vermoorden op hun eigen land" (*de Plaasmoorde*). Strijd voor behoud van de Afrikaner taal. Strijd tegen de achterstelling van de eigen bevolking door het ANC, omdat opnieuw gediscrimineerd wordt op grond van huidskleur.. Hartong: "De PVV is dus warm voorstander van 'klimaatverandering' in Zuid-Afrika." Hij besloot met te zeggen dat de PVV dus niet naar Durban zal gaan.

Daarna deed 22 november PVV-Tweede Kamerlid Johan Driessen een duit in het zakje door in krachtige bewoordingen de georganiseerde verdrijving van Afrikaners van hun landerijen te veroordelen, terwijl er veel grond in Zuid-Afrika braak ligt. Zijn pleidooi zette hij kracht bij door de onderlinge verwantschap tussen Nederland en de Afrikaners te benadrukken. Veel boerenland moet worden prijsgegeven aan zwarte boeren *in spe*, omdat de blanke oververtegenwoordiging in de agrarische sector het ANC een doorn in het oog is. Ook noemde Driessen de anti-Afrikanerdreigementen van mensen als de, inmiddels geschorste, ANC-jeugdleader Julius Malema, en nam hij impliciet afstand van de talloze plaatsnaamveranderingen door de door de Boeren gestichte stad Polokwane gewoon Pietersburg te noemen.

Johan Driessen

Verder toonde Driessen aan dat oude Nederlandse idealisten, onder wie veel politici, boter op het hoofd hebben waar het hun huldeblijken aan de Zimbabwaanse leider Robert Mugabe betreft. Laatstgenoemde ontpopte zich alras tot wreed dictator, terwijl de Nederlandse huldeblijken bleven aanhouden. Nu vallen zijn wandaden tegen blanke boeren niet meer te verbloemen. Zimbabwe is inmiddels ingestort en de bewonderaars van weleer houden wijselijk hun mond.

Driessen riep staatssecretaris van Buitenlandse Zaken Ben Knapen vervolgens op, zijn mening te geven over de zogeheten landhervormingen in Zuid-Afrika, over de Nederlandse historische band met de Afrikaners, en de Zuid-Afrikaanse regering aan te spreken over de *plaasmoorde*. Ontwikkelingshulp aan Zuid-Afrika zou moeten stoppen, aldus Driessen, om te voorkomen dat het land tot "een tweede Zimbabwe" verwordt.

De parlementaire bezorgdheid bereikte een hoogtepunt toen de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken Rosenthal (VVD) op donderdag 24 november te kennen gaf een motie van Kees van der Staaij (SGP), die voor de Afrikaners opkomt, te "omhelzen".

De motie, die in het kader van het debat over de begroting van Buitenlandse Zaken werd ingediend, bestond hieruit: Aangezien Nederland in het verleden Zuid-Afrika altijd heeft bijgestaan in het waarborgen van grondrechten en het bestrijden van discriminatie en misdaden, kunnen Nederland en de EU nu het land bijstaan met "onder meer preventie, opsporing, justitiële ondersteuning en expertise" (...) voor "het bestrijden van discriminatie en (racistische) geweldsmisdrijven, mede jegens de Afrikaners" (...) "en tevens bijdragen aan het borgen van grondrechten, zoals de persvrijheid."

Kees v.d. Staaij

De persvrijheid werd genoemd, omdat twee dagen daarvoor de ANC-regering besloten had een oude apartheidswet, de *protection of information act / wet op die beskerming van inligting*, nieuw leven in te blazen. Het ANC wil niet meer dat klokkenluiders en kritische journalisten eventueel uitgelekte regeringsstukken publiceren. De corrupte en promiscue ANC-regeringsleden zijn hierdoor moeilijker te controleren, en mocht een journalist of klokkenluider het toch doen, dan riskeert hij een gevangenisstraf van 25 jaar.

De motie werd vervolgens ondersteund door de CU, GL, PvdD, PVV, SGP en SP. De PvdA en de regeringspartijen CDA en VVD stemden echter tegen! De partij van Rosenthal bleek als een blad aan een boom gedraaid te zijn. Uit betrouwbare bron hebben wij vernomen dat de vermeldingen van discriminatie en van geweld tegen Afrikaners te expliciet zijn naar de smaak van VVD en CDA.

Dit is een gemiste kans, en na de ongekend hooggespannen verwachtingen een voorlopig dieptepunt in de parlementaire steun aan de Afrikaanse taal en haar sprekers. Men kan zich met recht afvragen hoe gesterkt de ANC-regering zich nu in haar beleid voelt, nu zelfs de twee rechtse regeringspartijen de steun aan de Afrikaners intrekken.

Wordt vervolgd!

Goed nieuws: "Interliner" wordt "snelwegbus"

Over het taalbeleid van de Nederlandse overheid is gelukkig ook wel eens iets goeds te melden. Zo is beslist om het net van snelle buslijnen tussen de steden een Nederlandse naam te geven. Tot dusver heetten deze bussen "Interliners", maar voortaan zullen ze de reizigers vervoeren onder de naam "Snelwegbus". De verbindingen zullen tevens worden opgewaardeerd door gunstiger voorrangregels en gerieflijker haltes. De eerste (nieuwe) Snelwegbuslijn, tussen Hilversum

en Haarlem, werd op 24 november feestelijk geopend door verkeersminister mevrouw Schulz en de Noord-Hollandse gedeputeerde voor vervoer mevrouw Post (beiden VVD). Wij wensen de gebruikers van de Snelwegbus een goede reis!

Oxfamwinkels op Engelse toer

De verkopers van de wereldwinkel van Baarle-Hertog (Midden-Brabant) zijn behoorlijk geschrokken van de nieuwe Engelstalige verpakingslijn van de voedingswaren van de Oxfamwinkels, waarbij de Baarle-Hertogse wereldwinkel is aangesloten. Een van die verkopers is onze taalverdediger de heer Van Gils uit Baarle-Nassau (Noord-Brabant). Hij schreef onderstaande protestbrief aan de taalvervuilers:

“In de wereldwinkel van Baarle-Hertog ben ik een van de winkeliers. De brochure met betrekking tot de nieuwe verpakingslijn voor de voedingswaren was een punt van bespreking tijdens onze periodieke bijeenkomst op 6 september 2011. Het gaat om een ander "jasje" en gewijzigde benamingen. Unaniem werd het gebruik van Engelse namen voor de producten niet als positief aangemerkt, en dan druk ik mij beleefd uit. Er wordt vanuit gegaan dat iedere Vlaming en Nederlander (voldoende) Engels kan lezen en begrijpen. Dat is absoluut niet het geval.

Door dit onjuiste uitgangspunt verneder en kleiner je die miljoenen Vlamingen en Nederlanders, zowel autochtoon als allochtoon, die al blij zijn dat ze met het Nederlands voldoende uit de voeten kunnen. Niet iedereen heeft de kans en de mogelijkheid gekregen om zich naast het Nederlands voldoende te bewamen in een andere taal. Ik ben niet tegen het gebruik van een buitenlandse taal, daar waar dit een meerwaarde geeft of noodzakelijk is. Maar dan is vertaling naar het Nederlands in alle gevallen wenselijk en noodzakelijk. Het (onnodig) gebruik van de Engelse taal is een belediging voor de Nederlandse taal en cultuur. Volgens de Belgische taalwet moet in Vlaanderen steeds voorrang worden verleend aan het Nederlands. Ik vraag me trouwens af of, en in hoeverre in deze door Oxfam de Belgische taalwet wordt overtreden. Het gebruik van het Engels bevordert de inburgering van anderstaligen niet. Het onnodig gebruik van het Engels verzwakt de positie van de Nederlandse taal, en dat wilt u toch niet? Het (onnodig) gebruik van het Engels is vaak een kwestie van dikdoenerij en arrogantie, en daar mag ik u toch niet van verdenken? Nieuwe Vlamingen en Nederlanders moeten voor de inburgering Nederlands leren en geen Engels. En ook al zouden alle Vlamingen en Nederlanders het Engels perfect beheersen, dan is het nog betamelijk om je tot de klanten te richten in de taal van het land. Moet ik bovendien geloven dat ene Marcos, waarschijnlijk Spaanstalig, zoals boven uw artikel wordt gesuggereerd, zich tot mij in het Engels richt met de woorden: We selected these organic beans especially for you! Thanks to this shade-grown coffee we can protect the forest. Een vertaling zou hier op zijn plaats zijn geweest. Het zal nog een enorme inspanning vereisen om onze klanten uit te leggen wat de nieuwe aanduidingen betekenen, zoals lake Kivu, African blend, Highland, soft pack en hoe diezelfde koffie vroeger werd genoemd. Ik vraag u

daarom indringend: kom terug van deze onjuiste en ongewenste richting. Dat gezocht wordt naar de beste en meest verantwoord geproduceerde koffiesoorten waardeer ik. Laat ook onverlet dat ik met Oxfam blij ijveren voor een eerlijke en rechtvaardige wereldhandel en het recht op een menswaardig bestaan voor iedereen.”

Antwoord Grasduinen/Roots

In onze vorige Nieuwsbrief heeft u ons protest tegen de naamsverandering van het blad Grasduinen in Roots kunnen lezen. De redactie stuurde ons volgend antwoord:

“Tijdschriften geven een tijdsbeeld weer en het is nu eenmaal zo dat taal altijd in beweging blijft. Nu zijn het wellicht veel Engelse woorden die in de Nederlandse taal overgenomen worden, maar in de 19e eeuw waren het weer Franse woorden. En ik neem aan dat zelfs u weleens woorden gebruikt als: ambassade, ambulance, bagage, balustrade, bonbon, chantage, charmant, chef, et cetera.

In de tijdschriftenwereld is het daarnaast heel normaal een buitenlandse titel te voeren, omdat dat nu eenmaal aansprekend klinkt. Ik denk bijvoorbeeld aan: (daarna volgde een ratjetoe aan Engelstalige tijdschriftnamen). Het woord 'roots' is algemeen geaccepteerd in de Nederlandse taal en bovendien opgenomen in de Dikke van Dale. Wij zien dan ook geen enkele belemmering om Roots te gebruiken als nieuwe titel.”

Het moge duidelijk zijn dat dit antwoord totaal onbevredigend is. Men blijkt bij Roots geen enkel bezwaar tegen het vervuilen van onze taal te hebben. Daarmee maakt het blad zich als bestrijder van het vervuilen van andere zaken ongeloofwaardig. Taalverdediging kan dan ook maar één advies geven, en dat is: als uw taal u lief is, zeg het blad dan op. Een aantal van onze aanhangers heeft ons inmiddels laten weten hun abonnement op het blad te hebben beëindigd.

Splitsing Kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde

De kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde is reeds meer dan 50 jaar een doorn in het oog van de Vlamingen. Even ter verduidelijking: België is een federatie die bestaat uit 3 deelgebieden:

Vlaanderen: officieel ééntalig Nederlands, Wallonië ééntalig Frans, Brussel officieel tweetalig NL/F. Dit is in de grondwet ingeschreven. Er is tot nu één uitzondering: de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde (BHV), waar twee tot Vlaanderen behorende ééntalige kantons vastgeketend zitten aan het tweetalige gewest Brussel met daarbij zes rond Brussel gelegen gemeenten waar een systeem bestaat van taalfaciliteiten t.b.v. Franstalige inwijkelingen die zich in de loop der jaren massaal in deze gemeenten zijn komen vestigen. De bedoeling van die faciliteiten was deze mensen de kans te geven zich aan het Nederlandstalig karakter van hun nieuwe woonomgeving aan te passen. Dit is uitgedraaid op een totaal fiasco. De Franstalige inwijkelingen weigerden zonder meer het Nederlands (in hun ogen een "patois scabreux", een afschuwelijk dieventaaltje) als bestuurstaal te erkennen en eisten het recht om in alle omstandigheden uitsluitend het Frans te mogen gebruiken. In de jaren zeventig hebben de Vlaamse politici ingestemd met het definitief vastleggen (het "betonneren") van de faciliteiten. Een enorme fout die door de Franstaligen onmiddellijk werd aangegrepen om in deze zes zogenaamde faciliteiten-gemeenten waar ze inmiddels in de meerderheid waren, het Frans als enige bestuurstaal op te dringen, tegen de taalwetgeving in. Bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen (2006) weigerden drie van de verkozen burgemeesters (in België worden burgemeesters aangeduid vanuit de gemeenteraad) de taalwetgeving in hun gemeente correct toe te passen, met als gevolg dat de Vlaamse overheid weigerde ze als burgemeester te benoemen, wat meteen bij de Franstaligen werd geïnterpreteerd als een schending van hun "mensenrechten".

Een ander probleem met BHV is dat Franstalige politici uit Brussel en Wallonië, precies door de binding met Brussel, ongehinderd stemmen kunnen ronselen in heel de kieskring, dus ook in de officieel Vlaamse kantons Halle en Vilvoorde. Een privilege waar niets tegenover staat t.b.v. de Vlamingen. Terecht is deze ganse rommelige constructie dan ook door het hoogste wetscollege in dit land als ongrondwettelijk en discriminerend voor de Vlamingen betiteld, met als dwingende eis dat hiervoor een oplossing diende te worden gezocht. Kwam die er niet, dan zouden alle komende federale verkiezingen als onwettig moeten worden beschouwd. De Vlaamse partijen hebben dan in het Belgische parlement een zuiver splitsingsvoorstel ingediend. De Franstalige partijen beschikken echter over een heel arsenaal van vetorechten die meteen werden aangewend om dit door een democratische meerderheid gestemde voorstel onmogelijk te maken. Dit hele circus heeft ertoe ge-

leid dat bij de laatste federale verkiezingen de Vlaamse kiezers massaal hun stem hebben gegeven aan de Vlaamsnationale N-VA, waardoor de kwestie BHV weer op het voorplan kwam. De N-VA werd echter deskundig (typisch Belgisch!) door de Franstalige partijen met de steun van de Vlaamse verliezers van de verkiezingen (de zogenaamde traditionele partijen: christen-democraten, socialisten en liberalen) buitenspel gezet (voorheen was ook al het Vlaamsradikale Vlaams Belang in een schutskring, het fameuze cordon sanitaire, opgeborgen). Na meer dan 500 dagen onderhandelen is er nu een akkoord voor de vorming van een Belgische regering door een meerderheid van zowat 80 procent Franstaligen en een minderheid van geen 50 procent Vlamingen. Een van de eerste akkoorden is de splitsing van BHV. Het wordt echter geen zuivere splitsing zoals door de Vlamingen geëist maar een typisch Belgische *bric à brac*:

De kieskring BHV wordt gesplitst in een kieskring Brussel en een kieskring Vlaams-Brabant. Mooi! Maar: de zes faciliteitengemeenten worden ondergebracht in een apart kanton waar men mag stemmen op lijsten van de Brusselse kieskring. Op die manier worden deze gemeenten de facto afgesplitst van het toekomstige arrondissement Halle-Vilvoorde en electoraal bij het toekomstige arrondissement Brussel gevoegd worden aangeduid door de deelparlementen en een deel wordt in de toekomst gecoöpteerd op basis van stemmen behaald in heel Vlaams-Brabant. De Franstaligen kunnen dus in heel Vlaams-Brabant met eigen lijsten opkomen en zo nog altijd Franstaligen vanuit Vlaams-Brabant in de Senaat laten verkiezen. (omgekeerd bestaat er uiteraard geen soortgelijke regeling voor de Vlaamse partijen!) Ergerlijk is het akkoord omtrent het gerechtelijk arrondissement. Het parket van Brussel wordt gesplitst in een tweetalig parket, bevoegd voor Brussel, en een Nederlandstalig parket voor Halle-Vilvoorde. Maar... in Halle-Vilvoorde (officieel ééntalig Nederlands) moet één vijfde van de parketmagistraten Franstalig zijn. Terwijl in Brussel de tot nu toe vereiste tweetaligheidsvoorschriften worden ingeperkt, wordt in Halle-Vilvoorde een tweetaligheids-eis ingevoerd. Dus zal men hierdoor voor bepaalde jobs in het ééntalige Vlaanderen bij wet verplicht Frans moeten kennen! In Brussel wordt de rechtbank niet gesplitst maar in typisch Belgisch jargon ontdebeld. Een Franstalige rechtbank bevoegd voor Brussel EN Halle-Vilvoorde en een Nederlandstalige voor hetzelfde rechtsgebied. Zoals gezegd worden binnen die rechtbank de tweetaligheids-vereisten versoepeld en het aantal Nederlandstalige rechters verminderd, met alle gevolgen van dien voor de werklastverdeling ten nadele van de Nederlandstaligen.

Kunnen Franstaligen die niet in de zes faciliteitengemeenten wonen, verder blijven stemmen voor Franstalige kandidaten? Uiteraard JA, via de hoger aangehaalde

nieuwe regeling voor de senaat! Daardoor kan het electorale opbod van de Franstalige partijen gewoon doorgaan en kunnen Franstalige kopstukken uit Brussel opnieuw opkomen op in Vlaams-Brabant ingediende Franstalige lijsten! Worden de faciliteiten verruimd? JA! Inwoners van de zes randgemeenten die zich in taalvoorrechten geschonden voelen, kunnen naar de tweetalige kamer van de Raad van State stappen en een doorverwijzing naar een Franstalige rechtbank eisen, wat trouwens zal worden ingeschreven in de grondwet via bijzondere wetten. Blijft de Vlaamse regering bevoegd voor de benoeming van de burgemeesters in de zes randgemeenten? Officieel wel, in werkelijkheid niet! Wanneer de Vlaamse regering een benoeming weigert, zal de tweetalige kamer van de Raad van State beslissen over het al dan niet benoemen. Daardoor zullen Franstalige leden van deze kamer meebevisen over de benoeming van burgemeesters in Vlaanderen! De mogelijkheid van de inwoners van de zes randgemeenten voor Brusselse lijsten te stemmen heeft een negatief gevolg voor de parlementaire vertegenwoordiging van de Vlamingen in het federale parlement! Om dit tegen te gaan, diende Vlaams Belang-senator Bart Laeremans een voorstel in voor lijstverbinding tussen Nederlandstalige lijsten uit Brussel en Vlaams-Brabant. Dit werd meteen verworpen en zelfs intern-Brusselse lijstverbindingen werden onmogelijk gemaakt, zodat Vlaamse stemmen in Brussel definitief verloren gaan, wat een verlies van twee Vlaamse Kamerzetels tot gevolg zal hebben. Kunnen de zes randgemeenten uiteindelijk bij Brussel worden gevoegd (wat steeds de bedoeling van de Franstaligen is geweest!)? In principe niet, maar de administratieve grens is o.m. door het electoraal akkoord wel erg ondergraven, zodat men in de toekomst nieuwe eisen van de Franstaligen in die richting zal kunnen verwachten!

Brussel wordt zogezegd hervormd (niet dus!) maar krijgt wel een heleboel centen (een blanco check van 461 miljoen euro, die elk jaar nog aangroeit) die voornamelijk door de Vlaamse belastingbetaler zullen moeten worden opgehoest zonder dat er enige tegenprestatie (bijv. de correcte toepassing van de taalwetten!) tegenover staat. Brussel wordt bovendien meer en meer een volwaardige deelstaat op gelijke voet met Vlaanderen en Wallonië, waardoor Vlaanderen permanent in een minderheidspositie wordt gedrukt. Wat ten slotte ook nog moet worden vermeld is de oprichting van een "communauté métropolitaine" – in typisch Belgische kromtaal vertaald als "metropolitane gemeenschap" - : een samenwerkingsorgaan tussen gewestregeringen, provincies en gemeenten. Die zou bevoegd moeten worden voor werk, economie, ruimtelijke ordening, mobiliteit, openbare werken en milieu, waardoor Brussel en het Waals Gewest inspraak zouden krijgen in delen van Vlaams-Brabant, m.a.w. een soort stiekem georganiseerde uitbreiding van Brussel. Gemeenten zouden hierbij kunnen aansluiten, waardoor de bevoegdheden die normaal door de Vlaamse overheid worden uitgeoefend zouden worden beknot. Hierdoor zou ook aan de Franstaligen de kans worden gegeven

om op Vlaams grondgebied allerlei culturele activiteiten te ontplooiën, als een eerste aanzet tot aanhechting bij het Brussels Gewest. De Vlaamse onderhandelaars proberen dit te minimaliseren door te beweren dat het hier gaat om een zuiver adviesorgaan, maar het volstaat de Franstalige pers te lezen om te weten dat men van die kant dit nieuwe initiatief openlijk ziet als een middel om de taalwetgeving te omzeilen en als een strijdmiddel om het Brussels Gewest verder uit te breiden ten koste van Vlaams-Brabant!

Renaat van Beeck

JISTARC

Dit najaar heeft de Nederlandse militaire inlichtingendienst (MIVD) een nieuwe afdeling gekregen, de (schrikt u niet) Joint Intelligence Surveillance Target Acquisition Reconnaissance Commando. Toen wij dat nieuws vernamen, hebben we ons onmiddellijk in verbinding gesteld

met de Persvoorlichting van het ministerie van Defensie in Den Haag. We kregen de luitenant kolonel Michael G. Bos aan de lijn, die ons vergastte op een minutenlang pleidooi voor het gebruik van de Engelse taal. We zijn bij Taalverdediging toch niet op ons mondje gevallen, maar we kwamen er werkelijk niet tussendoor. Het was volkomen duidelijk: hier was een zeer bevlogen anglofiel aan het woord. We zullen u zijn argumenten besparen, op één na: hij vertelde dat wanneer hij de Nederlandse vertaling van JISTARC zou lezen, hij niet eens zou weten wat er bedoeld werd, en in het Engels wist hij het meteen. We hebben hem bedankt voor zijn uitleg en het volgende verzoek (op grond de Wet Openbaarheid van Bestuur) ingediend bij het ministerie van Defensie:

"Via een bericht in De Telegraaf hebben wij vernomen dat de militaire inlichtingendienst omgedoopt zou worden tot "Joint Intelligence Surveillance Target Acquisition Reconnaissance Commando". Dit heeft enige maatschappelijke onrust veroorzaakt en wij konden nauwelijks geloven dat de Nederlandse overheid zich van een vreemde taal bedient. Het is een maatschappelijk belang dat het openbaar leven zich in Nederland in de Nederlandse taal afspeelt. Stichting Taalverdediging behartigt dit belang vanuit haar statuten. Wij zijn aan het onderzoeken of het nodig is nadere actie te ondernemen. Volgens uw collega Bos bestaat er een officieel besluit waarmee dit nieuwe orgaan ingesteld wordt. Wij zouden, met een beroep op de Wet Openbaarheid van Bestuur, graag een kopie van dit besluit ontvangen."

Niet erg geslaagd taalgebruik

Behalve aan bedreiging van de Nederlandse taal door verengelsing mogen we ook wel wat meer aandacht besteden aan minder gelukkige gebruiken en benamingen binnen de taal zelf. Het kan op sommige punten echt wet wat beter en logischer.

Hoewel ik geen voetbalfanatiekeling ben, vind ik dat de benamingen wel wat beter kunnen: Grensrechters. Maar rechters nemen beslissingen, en dat doen zij niet. Ze bewaken de zijlijnen, de grenzen, van het veld, ze staan de scheidsrechter bij en adviseren hem, maar alleen die is de baas en neemt beslissingen. Ik stel voor: grenswachten. Doellijn: zo heet de lijn tussen de hoeken, het deel tussen de doelpalen heet doelmond. Moet beter: De voorlijnen van de twee speelhelften vallen samen en vormen de middellijn. De lijn tussen de hoeken kan als zodanig de achterlijn heten, het deel tussen de palen de doellijn.

Directe vrije trap (de bal mag meteen het doel in) en de indirecte (het moet via een medespeler). Noem de directe een vrij schot, het is immers een schot op het doel, en de indirecte gewoon een vrije trap. De strafschop kan een strafschot worden. Het is toch ook een schot. Doel-schop. Daarbij denkt men aan een schot op het doel. Maar het tegendeel is waar. De bal is door toedoen van de aanvallers over de achterlijn gegaan. De doelman trapt de bal zo ver mogelijk uit de buurt van zijn doel, het veld in. Noem het een uittrap.

Ook in het onderwijs laat het wel iets te wensen over. Of het goed is dat de kleuter- en de lagere school zijn gefuseerd, daarover oordeel ik niet, en ik kan me voorstellen dat men bij die samenvoeging een nieuwe naam heeft gekozen: basisschool. Wel een goede naam; het is een achtjarige basis tot het voortgezet onderwijs.

Maar waarom moeten nou de leerjaren groep 1 tot groep 8 heten inplaats van, als vanouds, de eerste tot achtste klas? Een onderwijzer heet nu een groepsleerkracht, de lage, midden- en hoge klassen: onderbouw, middenbouw en bovenbouw. Smaken verschillen, maar ik vind het vreselijke termen. Had men dan niet gewoon de oude vertrouwde benamingen kunnen handhaven, al hebben die dan nu een andere inhoud? Dat gebeurt wel meer, en het is heus niet zo bezwaarlijk. Zo heet iemand die water- en gasleidingen in huizen aanlegt en repareert nog steeds een loodgieter, al wordt er in dat beroep allang geen lood meer gegoten. Sanitair installateur. is wel voorgesteld. Voor mij hoeft het niet zo. En de ANWB heet nog altijd zo (Algemene Nederlandse Wielrijdersbond), al is het allang geen fietsclub meer. Laat maar zo.

Dan de betekenis der rapportcijfers. Die zijn, heb ik bij navraag vernomen, nog hetzelfde als in mijn schooltijd, en niet allemaal even gelukkig gekozen. 10: uitmuntend,

9: zeer goed, 8: goed. Goede aanduidingen. Maar 7: ruim voldoende. Maar dat is hetzelfde als goed. Een stapje lager is gewoon: voldoende. 6: voldoende. Maar met zesjes op het rapport zijn de ouders niet echt tevreden. Nou ja, het kan ermee door, maar het is maar matig. Noem het dan ook zo. 5: bijna voldoende. Rare aanduiding. Een stapje minder dan matig is: zeer matig. 4: onvoldoende. Goede aanduiding. 3: gering. Slaat nergens op. Minder dan onvoldoende is gewoon: slecht. 2: slecht. Dat zou moeten worden: zeer slecht (slechter dan slecht). 1: zeer slecht. Dat moet dan worden: nog slechter dan zeer slecht. Ik koos voor: hopeloos. Zo ontstaat een logisch geheel, waarbij voldoende en onvoldoende cijfers elkaars tegengestelden zijn:

10: uitmuntend	1: hopeloos
9: zeer goed	2: zeer slecht
8: goed	3: slecht
7: voldoende	4: onvoldoende
6: matig	5: zeer matig

Een en ander heb ik aan een onderwijzer voorgelegd. Hij toonde wel instemming, maar bij de cijfers wees hij erop dat je met zesjes op je rapport nog wel overgaat, en pleitte voor: voldoende, maar matig. Nog iets beter lijkt mij: matig, net voldoende. Zeer matig, bij de 5, is dan vanzelf: net niet meer voldoende. Dat kan zo blijven. 1: hopeloos, dat keurde hij niet goed, en stelde voor: geen resultaat, om aan te geven dat de leerling niets heeft uitgevoerd. Niets gepresteerd, lijkt mij beter. Maar de 1 kan ook worden gegeven voor gedrag, en dat is geen leerprestatie. Liever: buitengewoon slecht, bijvoorbeeld. Met deze twee aanpassingen kan ik wel leven.

Een onheil dat ons nu weer bedreigt als het Eurogebied uit elkaar mocht spatten, is de beoogde naam voor de nieuwe munt voor de noordelijke landen: de noord-euro, ofwel de Neuro! Afschuwelijk! Dat doet aan een zenuwziekte denken. Maak liever van de gelegenheid gebruik om voor die fantasieloze naam euro iets beters te kiezen: dukaat of florijn bijvoorbeeld. Of nog een andere neutrale naam? Wie er een weet is uitgenodigd.

En ten slotte iets waarover ik het de vorige keer heb gehad. TNT Post is Post NL geworden. Maar het moet nog wat beter: Koninklijke Post Nederland; men wil immers koninklijk zijn, getuige het kroontje op het poststempel. Afgekort: KPN. En de telefoondienst, die ten onrechte KPN heet, moet KTCN gaan heten: Koninklijke Telecommunicatie Nederland.

T. Hoevers

“Down to earth”

Directeur Berkhuizen van Milieudefensie (links) in gesprek met Taalverdediging's actieleider Johan Derks (rechts)

Op zaterdag 16 september heeft Taalverdediging een straatprotest gehouden bij Milieudefensie tegen de nieuwe titel van hun tijdschrift "Down to Earth". De leden van Milieudefensie kwamen op dat moment bijeen in Arnhem voor een vergadering. Het NCRV-programma "Man Bijt Hond" was van de partij en heeft van kaderlid J. Derks, die ook aanhanger is van Milieudefensie, een portret gemaakt. De uitzending was op vrijdag 23 september. Heeft u het gemist of wilt u het nog eens zien? U kunt het filmpje als AVI-bestand bekijken of binnenhalen. Op uw computer dient een codec voor MPEG4 ASP zoals bijvoorbeeld XviD geïnstalleerd te zijn.

“Healthcampus” Boxmeer

Emile Roemer

In onze Nieuwsbrief 2011-3 heeft u kunnen lezen dat we de prominente inwoner van Boxmeer (Noord-Brabant), de fractievoorzitter in de Tweede Kamer voor de SP, de heer E. Roemer, verzocht hadden zijn invloed aan te wenden om de Engelstalige verwijzingsborden naar het ziekenhuis van zijn woonplaats te laten vervangen door Nederlandstalige. De heer Roemer heeft ons laten weten dat hij bij zijn komend bezoek aan het ziekenhuis deze zaak aan de orde zal stellen.

Petitie

Daarnaast is de taalverdediger de heer Van den Beucken, die niet ver van het ziekenhuis woont en daardoor telkens tegen die afschuwelijke verwijzingsborden moet aankijken, een verzoekschrift op het internet begonnen. Al ongeveer duizend mensen hebben dit verzoekschrift onderschreven.

<http://petities.nl/petitie/boxmeer-borden-health-campus-verwijderen-en-weer-ziekenhuis-noemen>

**Vertraging vertalingen
koosjere levensmiddelen**

In Nieuwsbrief 2011-3 kondigden we aan dat we in de volgende Nieuwsbrief een verslag zouden plaatsen van de aanpassingen van de verpakkingen van koosjere levensmiddelen die in de winkel van Albert Heijn aan het Gelderlandplein te Amsterdam te koop zijn. In het verleden stond op die verpakkingen geen woord Nederlands, terwijl volgens het Warenwetbesluit de inhoud van verpakte levensmiddelen in het Nederlands moet worden vermeld. Na onze klacht hierover bij Albert Heijn kregen we de toezegging van de leverancier van de artikelen, SL-FOODS, dat deze tekortkoming in oktober 2011 zou zijn opgeheven. Onlangs meldde directeur Aling van SL-Foods ons echter dat er vertraging was ontstaan en dat de voltooiing van zijn vertaalwerk nog even op zich liet wachten. De potten met zoute augurken en de diepvriesartikelen waren al wel van Nederlandstalige plakkers voorzien, maar de rest zou pas eind december volgen. Rond de jaarwisseling zal Taalverdediging zich gewapend met een fototoestel naar het Gelderlandplein begeven om de artikelen te fotograferen.

Wordt vervolgd.

**“onzeWereld” plus “IS” wordt
“OneWorld”**

Na de omnoeming van de Nederlandse tijdschriften "Grasduinen" in "Roots" en "Milieu Defensie Magazine" in "Down to Earth", zijn nu de bladen "onzeWereld" en "IS" (Internationale Samenwerking) aan de beurt voor de Engelstalige omdoep. Deze periodieken worden samengevoegd en de nieuwe uitgave krijgt de naam "One World". In "onzeWereld" en "IS" stond van alles over globalisering, mondialisering, internationalisering enzovoort. De voorlopers van "OneWorld" spanden voor de lezers een web over de hele wereld. Dat doet het luchtvaartverband met dezelfde naam ook, maar daar heeft het fusietijdschrift nu weer niets mee te maken. De fusie van "onzeWereld" met "IS", is uit nood tot stand gekomen. Beide bladen werden zwaar gesubsidieerd door het Nederlandse ministerie van Ontwikkelingshulp, en sinds daar de bezuinigingsbezem door de boekhouding gaat, moeten veel instellingen die van dit ministerie afhankelijk zijn, gedwongen op vermageringskuur. Zo dus ook "onzeWereld" en "IS". Dat men na zo'n fusie een nieuwe naam nodig heeft is begrijpelijk, maar waarom het dan zo nodig een Engelse moet zijn is ons een raadsel. Taalverdediging heeft er wel naar gevraagd, maar kreeg veel van de bekende drogredenen te horen, over "internationaal" en "samenwerking met een buitenlandse organisatie" en dergelijke. De hele grijsgedraaide grammofoonplaat werd weer afgespeeld. Eigenlijk goed dat er aan instellingen die zo weinig eerbied hebben voor onze taal en haar gebruikers, minder subsidie wordt toegekend. Dat zal ze leren!

Taalklacht aan TESO

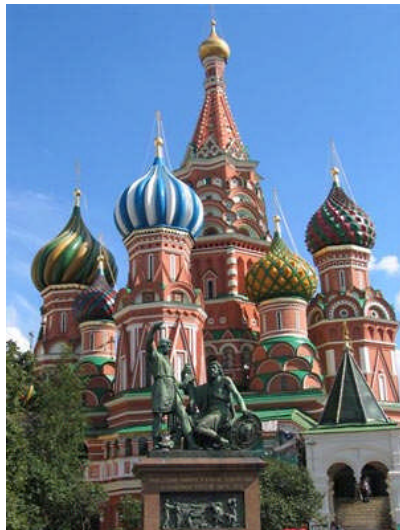
Op weg naar zijn vakantieoord, het Noord-Hollandse eiland Texel, werd onze taalverdediger de heer Molle uit Arnhem pijnlijk getroffen door Engelstalige aanwijzingsborden. Daarom stuurde hij de verantwoordelijke vermaatschappij de volgende klacht:

“Toen ik onlangs op weg naar mijn Texelse vakantieadres aansloot op de opstelvakken aan de Helderse kant van de pont, viel mij op dat de opschriften boven de aanrijstroken alleen in het Engels waren. Ik vind dit een slechte klantbenadering ten opzichte van de Nederlandse klanten, die in Nederland niet in hun eigen taal worden ingelicht. Als er nu nog een Duitse tekst op had gestaan als dienstverlening aan de vele Duitsers die Texel bezoeken, dan had ik er nog begrip voor kunnen opbrengen, maar Engels? Ga mij nou niet zeggen dat de Nederlandse bezoekers allen wel Engels verstaan. In de opschriften wordt o.a. card genoemd. Maar welke? Een bankpas of een via internet gekocht kaartje? Daarom mijn dringend advies: toon respect voor uw Nederlandse klanten en wijzig de toegangsopschriften boven de aanrijstroken in het Nederlands. Ik hoop nog vaak op Texel te komen en verwacht dat u van uw dwaling zult zijn teruggekeerd.”

**Economische nieuwsbrief
Nederlandse ambassade**

De Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in Moskou verspreidt geregeld een nieuwsbrief met economisch nieuws. Deze nieuwsbrief is tweetalig: Russisch en Engels. Onze taalverdediger Jan Berenhout ontving laatst een exemplaar van deze nieuwsbrief en stuurde aan de ambassade in de Russische hoofdstad onderstaande terechtwijzing:

“Waarom is deze Nieuwsbrief van de Nederlandse Ambassade in het Engels/Amerikaans? Ik ontvang graag de Nederlandstalige versie. De twee officiële talen van Nederland zijn Nederlands en Fries (in Friesland). Het onnodig gebruik van Engelse/Amerikaanse woorden, uitdrukkingen e.d. verpest In toenemende mate het Nederlands. Officiële Nederlandse instanties, zoals Hare Majesteits Ambassades in het buitenland, dienen het voorbeeld te geven in het correct gebruik van het Nederlands.”

Colofon**Nieuwsbrief 2011 nummer 4**

**Deze Nieuwsbrief is een uitgave van de
Stichting Taalverdediging.**

**Postbus 71827
(NL) 1008 EA Amsterdam**

**e-post: AB.NED@hetnet.nl
Webstek: www.taalverdediging.nl**

Bestuur:

**M. Bas
Ing. A. Braamkolk
drs. M.C. Heitmeier
T. Hoevers
Ing. D.S.P. Mantione**

**Giro: 741 28 61 te Eindhoven (NL)
Voor Vlaanderen:
Bank KBC Hamont (B) 733-0128072-62
"inzake Taalverdediging".**

**Het begunstigersbedrag is vanaf € 12,- per
jaar met abonnement op de Nieuwsbrief.**

**Stichting Taalverdediging is erkend als
Algemeen Nut Beogende Instelling.
Giften zijn in Nederland fiscaal aftrekbaar.**

ISSN: 2211-5013

**Het bestuur van Taalverdediging wenst
alle lezers een voorspoedig 2012**